

Prof. Dr. Matekovits György
Temesvári Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem
Orális Rehabilitáció Tanszék
Tanszékvezető Professor
georg.matekovits@freemail.hu

Kisebbségi sors, gyógyítás és nyelvi kommunikáció.

Az előadás rövid ismertetője

A kisebbségi létbe kényszerült orvos és hasonló sorsú betegek téma választása egy valós helyzet diktálta népegészségügyi és erkölcsi kötelesség. Jelen pillanatban Európa legnagyobb nemzeti kisebbsége vagyunk, annak Gullivernyi negatív és liliputi pozitív vonzatával. A rengeteget kutatott és körbejárt orvos-beteg kapcsolt fogalomkörnek egy külön szeletkéje vonatkozik a többségtől körülölelt népcsoport jellegzetes, egyedi kérdéseire. Amikor kisebbségről beszélünk, nem kizárólag az anyaországról a történelem szikéjével lekanyarított nemzetrész számszerű, mennyiségi arányairól van szó, amikor a szülőföld nem egyezik a hazával. A kép sokkal árnyaltabb. Példának okáért a tömbmagyarságát fiziológiásan megélő Székelyföldön a románság arányszáma alacsonyabb, a Parciumban vannak kiegyensúlyozott lélekszám arányok, ameddig a Bánság és Krassó Szörény régiói tipikus végváraknak számítanak.

Az orvos – beteg kapcsolat összetett kérdéskörét könyvtárnyi irodalom részletezi, de a kettős nyelvi környezetben szolgáló orvos és *nolens volens* felvállalt sorsát megélő betegek viszonyát kevesen érzik érdemesnek alaposabb tudományos meditációt érdemlő témának. Szociológusok, nyelvészek, orvosok, demográfusok és egyéb szakemberek ezt egyenlő mértékben interdiszciplináris és részben tabutémának tekintik. A kérdéskör egyes sarkalatos kérdéseit, kritikus momentumait, gyakorlati és erkölcsi kicsengéseit vázolja a tanulmány.
Kulcsszavak: kisebbségi orvos, kisebbségi beteg, nyelvi kommunikáció.